

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Janneke Lindenholtz
telefoon 038 499 95 07
J.Lindenholtz@overijssel.nl
Zaaknummer 5356944

Waterschap Rijn en IJssel
De heer R.H.J. Stapelbroek
Postbus 148
7000 AC DOETINCHEM

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
03-10-2019	2019/0180598	4	1 mei 2019	

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte heer Stapelbroek,

U heeft, namens Waterschap Rijn en IJssel, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 1 mei 2019² ontvangen. De aanvraag heeft u tussentijds gewijzigd³. Deze gewijzigde aanvraag is het uitgangspunt voor deze ontheffing. De aanvraag betreft het gebied voor de herinrichting van de Buurserbeek tussen de Mentinksweg en de Watermolenweg (in de gemeente Haaksbergen). In deze brief geven wij onze beslissing weer.

Besluit

Wij verlenen u een ontheffing⁴ van verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten. In het bijzonder gaat het om het verbod om beekrombout opzettelijk te doden⁵ en vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de beekrombout, de grote bosmuis en de hazelworm opzettelijk te beschadigen of te vernielen⁶.

Deze ontheffing heeft betrekking op de herinrichting van de Buurserbeek tussen de Mentinksweg en de Watermolenweg.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen) weergegeven.

De volgende stukken van de aanvraag maken onderdeel uit van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften:

- Apperloo, R. & Sluis van der, M. (2019). Activiteitenplan ontheffingsaanvraag herinrichting Buurserbeek. Ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming, onderdeel soortbescherming. Rapport 18-423, definitief V2 4 juli 2019 Ecogroen bv Zwolle;
- Apperloo, R. (2019). Aanvullende informatie ontheffingsaanvraag project 'Herinrichting Buurserbeek' met kenmerk 2019/0184735. Kenmerk 18-423, definitief 4 juli 2019. Ecogroen bv Zwolle.

¹ In het kader van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2019/0137936

³ EDO-kenmerk 2019/0234687

⁴ Op basis van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

⁵ Art. 3.10, eerste lid, sub a Wnb

⁶ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

Deze ontheffing is geldig vanaf 1 oktober 2019 tot en met 31 maart 2022.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁷. De verschuldigde leges voor dit besluit bedragen € 2.948,00.

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met Janneke Lindenholz, te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 95 07. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2019-002207 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1
Bijlage 2
Bijlage 3
Bijlage 4

Voorschriften

Overwegingen bij het besluit

Kaarten met soortwaarnemingen en leefgebied

Locaties verwijdering begroeiing en realisatie nieuw leefgebied

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van de gemeente Haaksbergen;
- Burgemeester en wethouders van de gemeente Berkelland;
- Ecogroen bv t.a.v. Rienk Apperloo, Zuiderlaan 53, 8017 JV Zwolle.

⁷ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, indien u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 - VOORSCHRIFTEN

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail naar ons of in een telefoongesprek altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2019/0180598). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden dient u de datum van de start te melden met een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief een telefoonnummer;
 - de naam van de begeleidende ecologisch deskundige⁸, inclusief een telefoonnummer;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2019/0180598).
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Voor deze wijzigingen moeten opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld worden. Alleen na toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁸ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- ^{op} HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- ^{op} HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- ^{als} ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- ^{zich} aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- ^{zich} aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

Soortspecifiek

Beekrombout

5. De werkzaamheden aan en in de beek, het rooien van begroeiing en bos en graafwerkzaamheden in bospercelen dienen te worden uitgevoerd in de periode oktober tot en met maart. Dit is buiten de kwetsbare uitsluipperiode van de beekrombout.
6. Voorafgaand aan de werkzaamheden in en aan de beek moeten de larven van de beekrombout worden weggevangen met behulp van een fijnmazig net (broedzegen), welke is uitgerust met een elektrische pulsdraad. Het broedzegen moet met de stroom mee over de bodem worden gesleept. Een ruim gebied rondom de werklocaties dient hierbij te worden afgevisd. Het afvissen moet tweewekelijks worden herhaald totdat de werkzaamheden in en aan de beek zijn afgerond.
7. De gevangen larven dienen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden worden teruggezet in de Buurserbeek.
8. Wanneer het nodig is slib op de kant te brengen, dient deze onderzocht te worden op de aanwezigheid van larven van de beekrombout. Aangetroffen exemplaren dienen eveneens te worden verplaatst naar een locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
9. Om eventuele achtergebleven larven te ontzien en de kans te geven zich met de stroom te laten meevoeren, dienen de werkzaamheden aan de Buurserbeek stroomafwaarts te worden uitgevoerd.
10. U dient te voorkomen dat larven van beekrombout in de nieuw te graven meander terecht komen voordat de (graaf)werkzaamheden aldaar zijn afgerond. Dit dient u te doen door de nieuwe meanders zoveel mogelijk 'in den droge' te graven en de open verbinding met de Buurserbeek pas op het laatst te maken.

Grote bosmuis

11. De werkzaamheden binnen het projectgebied dienen te worden uitgevoerd in de periode oktober tot en met maart. Dit is buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van de grote bosmuis.
12. Het rooien van begroeiing en bos moet stapvoetsgewijs worden uitgevoerd in de richting van de te handhaven leefgebieden van de grote bosmuis (in oostelijk en/of zuidelijk richting). Op deze wijze krijgen aanwezige grote bosmuizen gelegenheid om naar een andere locatie te vertrekken.
13. Na het rooien van begroeiing en bos dient het gebied door de ecologisch deskundige te worden vrijgegeven. Pas daarna mag gestart worden met het uitvoeren van de graaf- en freeswerkzaamheden.
14. Het werkgebied dient tijdens de werkzaamheden ongeschikt gehouden te worden voor de grote bosmuis en/of broedende vogels. De ecologisch deskundige dient te beoordelen wanneer hiervan sprake is en welke maatregelen in dat geval noodzakelijk zijn. U kunt daarbij denken aan korthouden van vegetatie en het verwijderen van groenafval.

Hazelworm

15. Het maaien van begroeiing en opslag in het leefgebied (zie bijlage 4 van dit besluit) van de hazelworm dient te worden uitgevoerd in de periode oktober tot half februari. In deze periode zit hazelworm weggekropen in de grond voor overwintering.
16. De graafwerkzaamheden in het leefgebied van hazelworm worden uitgevoerd in de actieve periode van de soort, dat is in de maanden april tot en met september.
17. Voorafgaand aan deze graafwerkzaamheden worden eventueel aanwezige hazelwormen weggevangen (middels hand- of schepnetvangsten). Deze exemplaren dienen zo snel mogelijk buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te worden uitgezet in geschikt leefgebied. Dit dient

te worden uitgevoerd tijdens weersomstandigheden (zonnig en droog) waarbij hazelworm actief is. De ecologisch deskundige dient het gebied vrij te geven alvorens gestart wordt met de graafwerkzaamheden.

18. Eventuele vestiging van de hazelworm op de overige maatregellocaties (met ongeschikt leefgebied voor deze soort) dient te worden voorkomen. Dit dient u te doen door de graafwerkzaamheden aldaar zoveel mogelijk uit te voeren aansluitend op het kappen van bos in de periode oktober-maart (zoals beschreven in voorschrift 5 en 11).

Leefgebied grote bosmuis en hazelworm

19. Voor zowel grote bosmuis als hazelworm dient nieuw leefgebied te worden gerealiseerd op de locaties zoals weergegeven in bijlage 3. De betreffende gronden zijn in eigendom van Landgoed Lankheet.

Overige zaken

20. Alle bovenstaande maatregelen dienen te worden uitgevoerd door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de beekrombout, de grote bosmuis en de hazelworm.
21. U moet een ecologisch logboek (laten) bijhouden, bijvoorbeeld door de ecologisch deskundige. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan onder andere om het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, welke en het aantal soorten dat is overgezet en naar welke locatie en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek moet op de werklocatie aanwezig zijn en op verzoek van de handhaver worden getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit bestaat uit de ontheffing en voorschriften. In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluiten de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	WEERGAVE VAN DE FEITEN	9
A1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	9
A1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	9
A1.2	Doelstelling van het project	10
A1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	10
A1.4	Periode	10
A1.5	Onderliggende documenten	10
A1.6	Aanvullende gegevens	10
A2	Bevoegdheid	10
A2.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	10
A3	Procedure	11
A3.1	Overeenstemming andere provincie	11
A3.2	Adviesverzoek aan gemeente	11
A3.3	Relevante overige besluiten	11
A4	Toetsingskader soorten	11
A4.1	Wettelijke regels	11
A4.2	Provinciaal beleid	11
A4.2.1	Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur	11
A4.2.2	Beleidsregel Natuur Overijssel 2017	12
B	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	12
B1	Inhoudelijke beoordeling	12
B1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	12
B1.1.1	Beschrijving onderzoeksmethoden en resultaat	12
B1.1.2	Beoordeling uitgevoerd onderzoek	14
B1.2	Invloed van het project op betrokken soorten	14
B1.2.1	Effectbeoordeling in de aanvraag	14
B1.2.2	Toetsing van de effectbeoordeling	16
B1.3	Alternatieven voor realisatie van het project	16
B1.3.1	Alternatievenafweging in de aanvraag	16
B1.3.2	Toetsing van de alternatievenafweging	17
B1.4	Wettelijk belang van het project	17
B1.4.1	Motivatatie wettelijk belang in de aanvraag	17
B1.4.2	Toetsing aan wettelijk belang	17
B1.5	Beoordeling staat van instandhouding	17
B1.6	Toetsing aan overige vereisten	18

B1.7	Eindconclusie toetsing	18
B1.8	Zorgplicht blijft altijd gelden.....	18
C	Slotconclusie	18

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

A1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

A1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

De voorgenoemde activiteit betreft de herinrichting van de Buurserbeek tussen de Mentinksweg en de Watermolenweg (gelegen in de gemeente Haaksbergen) plus aangrenzende gronden (zie figuur 1). Het gebied rondom de Buurserbeek bestaat hoofdzakelijk uit bospercelen afgewisseld met (agrarische) graslandpercelen. Daarnaast zijn verharde en onverharde wegen en diverse greppels en sloten aanwezig. Ten zuiden van de beek ligt een mountainbikeroute.

De omliggende bospercelen bestaan uit een mix van loof- en naaldbos. Eén bosperceel tussen Veddersonsweg en de Eibergsestraat bestaat voornamelijk uit lariks en heeft een open karakter. De overige bospercelen hebben een dicht karakter en een dichte ondergroei van hoofdzakelijke braamstruweel en adelaarsvaren. Verder zijn er in het bos hoogtevariëaties aanwezig bestaande uit (oude) kades (hogere delen) en nog niet aangetakte (oude) meanders (lagere delen).

Figuur 1 Ligging van het onderzoeksgebied (rode belijning) (bron kaartondergrond: Google Earth).

In grote lijnen bestaan de maatregelen uit het verwijderen van beplanting (zie bijlage 4 van dit besluit), diverse opruimwerkzaamheden, grondwerkzaamheden, waterhuishoudkundige werkzaamheden, aanleg kleine kunstwerken en overige terreininrichting. Onderstaand is een samenvatting gegeven van de werkzaamheden. Voor een gedetailleerdere beschrijving van de uit te voeren maatregelen wordt verwezen naar paragraaf 1.2 van het activiteitenplan (Apperloo & Van der Sluis 2019). Daarnaast zijn in bijlage 1 van dat activiteitenplan de maatregelen ruimtelijk weergegeven.

Herinrichting Buurserbeek

Door het verkleinen en verondiepen van het zomerbed van de beek wordt de stroomsnelheid verbeterd. De gewenste morfologische variatie wordt bereikt door het aansluiten van enkele oude meanders en het

plaatsen van hout in enkele bochten van nieuwe meanders. Door het verondiepen van de beek sluit het beekpeil beter aan op de omgeving. Daarnaast maakt het verwijderen van kades de Buurserbeek klimaatrobuuster.

Herstel vloeiveidesysteem

Met het herstellen van cultuurhistorische vloeiveiden op Landgoed Lankheet wordt de Buurserbeek klimaatrobuuster gemaakt. Door het bergen van water, het vertraagd afvoeren in de beek en de retentie in de vloeiveiden wordt water langer in de bovenloop van de Buurserbeek vastgehouden. Hiermee blijft de Buurserbeek langer watervoerend en worden piekafvoeren verminderd.

A1.2 Doelstelling van het project

Het doel van het project is het ontwikkelen van een natuurlijker beekdal met hogere natuurwaarden en het creëren van meer waterberging. Vanuit de Kaderrichtlijn Water moet de ecologische kwaliteit van beken verbeterd worden. In de huidige situatie zijn niet alle potenties voor flora en fauna benut doordat de oorspronkelijke beekloop in het verleden is rechtgetrokken. Daarom gaat waterschap Rijn en IJssel de Buurserbeek herontwikkelen.

A1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor beekrombout, grote bosmuis en hazelworm van het verbod om deze opzettelijk te doden⁹ en/of vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen¹⁰.

A1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 oktober 2019 tot en met 31 maart 2021.

A1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Aanvraagformulier Wet natuurbescherming.
- Formulier machtiging soortenbescherming Buurserbeek_getekend.
- Apperloo, R. & Sluis van der, M. (2019). Activiteitenplan ontheffingsaanvraag herinrichting Buurserbeek. Ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming, onderdeel soortbescherming. Rapport 18-423, definitief V2 4 juli 2019 Ecogroen bv Zwolle.
- Apperloo, R. (2019). Aanvullende informatie ontheffingsaanvraag project 'Herinrichting Buurserbeek' met kenmerk 2019/0184735. Kenmerk 18-423, definitief 4 juli 2019. Ecogroen bv Zwolle.
- Apperloo R. (2019). Mail met antwoorden op aanvullende vragen m.b.t. hazelworm. 27 augustus 2019.

A1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 1 mei 2019 ontvangen. Op 20 juni 2019 en op 12 juli 2019 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 4 juli 2019¹¹ en op 27 augustus 2019¹² ontvangen.

A2 Bevoegdheid

A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden (hoofdzakelijk) plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹³. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

⁹ Art. 3.10, eerste lid, sub a Wnb

¹⁰ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

¹¹ EDO-kenmerk 2019/0234686

¹² EDO-kenmerk 2019/0272700

¹³ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A3 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A3.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A3.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Haaksbergen en de gemeente Berkelland gestuurd met het verzoek om advies. De gemeenten zijn vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij hebben van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A3.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover wij weten gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Berkelland en gemeente Haaksbergen

A4 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A4.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹⁴ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹⁵ zijn voor de toetsing relevant.

A4.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7).

A4.2.1 Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur

Met de Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hierna: Omgevingsverordening) hebben wij een nadere invulling gegeven aan enkele wettelijke regels. In deze verordening zijn een aantal nationaal beschermd diersoorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen. Het gaat om soorten die algemeen voorkomen. De betreffende soorten zijn opgenomen in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. De

¹⁴ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹⁵ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

populaties van deze soorten verkeren in een gunstige staat van instandhouding. Deze vrijstellingen zijn aanvullend aan de vrijstellingen via de gedragscodes.

Voor de soorten in de eerder genoemde bijlage geldt een vrijstelling voor het opzettelijk doden of vangen. Dit geldt alleen als dit nodig is in het belang, zoals dit is weergegeven per soort in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. Voor deze soorten is het ook toegestaan om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen, als aan onderstaande voorwaarden zijn voldaan.

Voorwaarden

- De vrijstelling voor de handeling is niet geregeld in een door de minister goedgekeurde gedragscode.
- Er zijn geen andere bevredigende oplossingen om de doelstellingen van de handelingen te bereiken.
- De algemene zorgplicht is in acht genomen. Dat wil zeggen dat het opzettelijk vangen en doden van dieren zoveel mogelijk is voorkomen.

A4.2.2 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

In onze beleidsregel¹⁶ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁷ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

B TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

B1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling.

B1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

B1.1.1 Beschrijving onderzoeksmethoden en resultaat

Onderzoeksmethode

Op 13 februari 2019 is een quickscan en biotoopbeoordeling uitgevoerd door twee ecologen. Tijdens dit veldbezoek zijn op basis van zicht, geluid en vangsten veldgegevens verzameld van beschermde soorten binnen de Wnb. Specifiek is geschikt leefgebied van beekrombout, levendbarende hagedis, hazelworm, grote bosmuis, poelkikker, heikikker, kleine ijsvogelvlinder en grote weerschijnvlinder in kaart gebracht. Daarnaast is gericht gezocht naar dassenburchten en nesten van jaarrond beschermde broedvogels en eekhoorn. Verder zijn te kappen bomen gecontroleerd op geschiktheid als vaste verblijfplaats (holten en spleten) voor vleermuizen en andere zoogdieren.

Gericht onderzoek is uitgevoerd naar de aanwezigheid van grote bosmuis. In het voorjaar van 2019 is een onderzoek met inloopvallen (live-traps) uitgevoerd. In totaal zijn 104 vallen uitgezet in paren van twee. Meer dan de helft van de vallen (64 stuks) zijn uitgezet op de af te graven kade aan de zuidzijde van de Buurserbeek. De resterende vallen zijn uitgezet aan de noordzijde van de Buurserbeek en in een bosperceel ten zuiden van de beek (in figuur 3.1 van het activiteitenplan zijn de vanglocaties ruimtelijke weergegeven). De vallen zijn voorzien van geschikt voer (onder andere haver en wortel) en hooi. De vallen zijn tijdens de controles bijgevuld/ververst. Om de kans op sterfte zo klein mogelijk te houden zijn de vallen tweemaal per dag gecontroleerd (zie tabel 1).

¹⁶ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁷ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Tabel 1 Controleschema muizenonderzoek

Datum	Dagdeel	Handeling
30-04 t/m 06-05-2019	-	Uitzetten en prebaiten
07-05-2019	Ochtend Avond	Scherpstellen vallen Eerste controle
08-05-2019	Ochtend Avond	Tweede controle Derde controle
09-05-2019	Ochtend Avond	Vierde controle Vijfde controle
10-05-2019	Ochtend	Zesde controle en opruimen

Tijdens het muizenonderzoek is ook gelet op andere beschermde soorten. Waaronder zonnende hazelwormen en uitsluitende/foeragerende beekrombouten.

Resultaat beschrijving

Tijdens het onderzoek zijn drie soorten aangetroffen waarvoor het nodig is ontheffing aan te vragen: de beekrombout, de grote bosmuis en de hazelworm. De waarnemingen- en leefgebiedenkaarten van deze soorten zijn opgenomen in bijlage 3 van dit besluit.

Tijdens het onderzoek is de beekrombout veelvuldig aangetroffen in het onderzoeksgebied. Daarnaast blijkt het voorkomen van deze soort uit bekende verspreidingsgegevens (NDFF en onderzoek van het Waterschap Rijn en IJssel). Op basis van deze verspreidingsgegevens en expert judgement is beoordeeld dat de populatie binnen het onderzoeksgebied bestaat uit 100-1.000 exemplaren. De meest benedenstroomse locatie waar de soort als larve is waargenomen is de Buurserbeek ter hoogte van de oude N18 (Eibergsestraat). Bovenstrooms van het onderzoeksgebied is meer stromingsvariatie en komen larven van beekrombout veelvuldiger voor. De populatie in het onderzoeksgebied maakt onderdeel uit van een aaneengesloten populatie in de Buurserbeek die het landelijke gebied bij Haaksbergen doorkruist.

Larven van de beekrombout leven 2-3 jaar in het water, op/in de beekbodem. Zodoende zijn larven van deze soort jaarrond in de Buurserbeek aanwezig. Geschikte voortplantingsplekken voor beekrombout zijn ondiepe, traag stromende plekken met veel slib of fijn zand in de beek. Verwacht wordt dat de gehele beek als voortplantingswater wordt gebruikt. Omliggende gebieden met bosranden worden gebruikt als foeragegebied.

Tijdens het muizenonderzoek zijn 40 exemplaren van de grote bosmuis gevangen in het te verwijderen bos op de zuidelijk oever van de Buurserbeek. Voor deze soort is binnen de maatregellocaties jaarrond geschikt leefgebied aanwezig in de vorm van singels en bos(jes) met ruige ondergroei van onder andere braamstruweel. Op basis van het aangetroffen aantal, het oppervlak aan geschikt leefgebied in het onderzoeksgebied (circa 75 hectare) en expert judgement is beoordeeld dat de populatie binnen het onderzoeksgebied bestaat uit 75-4.500 adulte exemplaren¹⁸. Op de maatregellocaties met bos en ruigte (circa 1 hectare) gaat het om 40 tot 100 adulte exemplaren. Deze populatie maakt onderdeel uit van een grote aaneengesloten populatie in de grensstreek met Duitsland.

Van de hazelworm zijn in en in de omgeving van het onderzoeksgebied meerdere recente waarnemingen bekend (NDFF 2019). Tijdens het veldonderzoek zijn daarnaast twee exemplaren van hazelworm waargenomen op de maatregellocaties. De waarnemingen zijn gedaan op een kade aan de zuidzijde van de Buurserbeek. Dit deel van de kade (een strook van circa 300 meter) heeft een ruig karakter met veel zon beschenen open plekken. Deze strook betreft binnen de maatregellocaties het enige geschikte leefgebied voor hazelworm. Verwacht wordt dat dit leefgebied (circa 0,3 hectare) jaarrond wordt gebruikt, onder andere als voortplantings- en overwinteringsgebied. Op de overige maatregellocaties is sprake van dicht loofbos met een dichte ondergroei. Dergelijke dichte bossen vormen geen geschikt leefgebied voor de hazelworm en wordt de soort hooguit incidenteel (rondzwervend) verwacht. In de omgeving van de maatregellocaties (binnen een straal van 500-1000 meter¹⁹) bevindt zich wel geschikt leefgebied voor de soort. Het gaat hier om onder andere houtwallen- en singels, bosranden en heideterrein. Op basis van

¹⁸ Grote bosmuis leeft in dichtheden van 1 tot 60 individuen per hectare (zoogdiervereniging.nl)

¹⁹ Verplaatsingen van hazelworm zijn veelal beperkt tot 500-1000 meter (ravn.nl)

bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2019), literatuur (Creemers & van Delft 2009²⁰) en expert judgement is beoordeeld dat de populatie binnen het onderzoeksgebied bestaat uit 5 – 50 exemplaren. Binnen het geschikte leefgebied op de maatregelloccaties gaat het om 2 – 10 adulte exemplaren van hazelworm.

B1.1.2 Beoordeling uitgevoerd onderzoek

Het voorkomen van beekrombout en de verwachte grootte van de populatie ter plaatse van het onderzoeksgebied is vastgesteld op basis van zichtwaarnemingen, biotoopbeoordeling en bekende verspreidingsgegevens. Het onderzoek naar individuen is uitgevoerd eind april – begin mei. Deze periode is geschikt omdat het uitsluipen van beekrombout plaats vindt vanaf eind april tot begin juni, met een piek midden mei.

Het onderzoek naar grote bosmuis is uitgevoerd volgens landelijk gebruikelijk onderzoek naar muizen (middels life-traps). Door zijn nieuwsgierige aard kan de grote bosmuis makkelijk gevangen en daarmee aangetoond worden met life-traps. De vallen zijn uitgezet in geschikt leefgebied en op plaatsen waar begroeiing wordt verwijderd. Hiermee is een goed beeld gekregen van de spreiding van de soort in het onderzoeksgebied.

De aanwezigheid van hazelworm is vastgesteld middels zichtwaarnemingen, biotoopbeoordeling en bekend verspreidingsgegevens (NDFF). Door hun verborgen levenswijze zijn hazelwormen lastig te vinden. De grootste kans om de soort zonnend aan te treffen is in mei.

Het uitgevoerde onderzoek is voldoende om de mogelijke aanwezigheid van beekrombout, grote bosmuis en hazelworm te kunnen bepalen.

B1.2 Invloed van het project op betrokken soorten

B1.2.1 Effectbeoordeling in de aanvraag

Beekrombout

Als gevolg van de werkzaamheden in de Buurserbeek (met name het verondiepen) gaat leefgebied van larven van beekrombout verloren (circa 750 meter beek). Op termijn worden deze delen van de beek weer geschikt als leefgebied voor de larven van beekrombout. Bovendien neemt de lengte van de beek toe (circa 250 meter) door het aantakken van nieuwe meanders en het ontstaan van stromingsluwe plaatsen. Hier ontwikkelt zich op korte termijn (1-3 jaar) geschikt leefgebied voor larven van beekrombout. Daarnaast zijn bovenstrooms van het onderzoeksgebied (meerdere kilometers beektraject) ruimschoots alternatieve stromingsluwe plaatsen in het stroombed aanwezig waar larven van beekrombout zich kunnen handhaven. Imago's²¹ van beekrombout kunnen deze alternatieve locaties ook makkelijk bereiken.

Door de werkzaamheden verdwijnt geen essentieel onmisbaar foerageergebied van imago's van de beekrombout. De soort is voor het foerageren niet afhankelijk van specifieke plekken. Bij verstoring van foeragerende imago's (uitsluitend in de vliegtijd te verwachten), zullen deze opvliegen en uitwijken naar rustigere plekken waar geen werkzaamheden worden uitgevoerd. Door het werken in de beek kunnen larven van beekrombout worden gedood. Door het nemen van maatregelen om de larven van beekrombout zoveel mogelijk te ontzien, blijft schade tot een minimum beperkt.

Voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden vindt ecologische begeleiding plaats door een deskundige op het gebied van beekrombout. De volgende mitigerende maatregelen ten aanzien van beekrombout worden voorgesteld:

- Werkzaamheden aan en in de beek en het rooien van bos worden uitgevoerd in de periode oktober tot en met maart, buiten de kwetsbare uitsluipperperiode en voortplantingsperiode van beekrombout;

²⁰ Volwassen exemplaren.

²¹ Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) (2009). De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

- Voorafgaand aan de werkzaamheden worden larven van beekrombout zo goed mogelijk weggevangen middels afvissen met fijnmazig net (broedzegen) dat is uitgerust met een elektrische pulsdraad. Het broedzegen wordt tegen de stroom in over de bodem gesleept, waardoor larven opgeschrikt worden en zich laten meevoeren met de stroming (en in het net terecht komen). Een ruim gebied rond de werklocaties wordt afgevist, zodat de kans op vestiging vanuit de omgeving zo klein mogelijk is;
- Het afvissen wordt tweewekelijks herhaald indien de werkzaamheden nog niet zijn afgerond;
- Gevangen larven van beekrombout worden bovenstrooms teruggezet in een deel van de beek waar geen werkzaamheden plaatsvinden;
- Indien het noodzakelijk is om slib op de kant te brengen worden de werkzaamheden begeleid door de ecologisch deskundige. Eventuele larven worden vervolgens bovenstrooms teruggezet in een deel van de beek waar geen werkzaamheden plaatsvinden;
- De nieuwe meanders worden zoveel 'in den droge' ontgraven, waarbij pas op het laatste moment een open verbinding wordt gemaakt met de Buurserbeek.

Grote bosmuis

Vanwege het rooien van bos en ondergroei ten behoeve van werkzaamheden aan de meanders (circa 0,35 hectare) en het rooien van bos en struweel op de kades ten zuiden van de beek (circa 0,9 hectare) gaan mogelijk verblijfplaatsen van grote bosmuis verloren. Op de kaart in bijlage 4 is te zien dat alleen smalle stroken bos worden gerooid.

Langs de nieuw gegraven meanders, op het onderhoudspad en op de locaties waar de kade wordt verwijderd ontwikkelt zich op termijn opnieuw geschikt leefgebied in de vorm van ruigte/struweel. In totaal gaat het om circa 2 hectare. Op korte termijn blijven in de directe omgeving van de maatregellocaties (smalle stroken bos, zie bijlage 4) ruim voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar in de vorm van singels en bos(jes) (circa 73 hectare) die in het onderzoeksgebied aanwezig zijn. In bijlage 4 is weergegeven waar gerooid wordt en waar nieuw leefgebied ontstaat. Alle gronden zijn in eigendom van Landgoed Lankheet. Het waterschap is verantwoordelijk voor het uitvoeren van alle geplande herinrichtingsmaatregelen. Met Landgoed Lankheet is afgesproken dat deze gronden ook daadwerkelijk bos blijven.

Voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden vindt ecologische begeleiding plaats door een deskundige op het gebied van grote bosmuis. De volgende mitigerende maatregelen ten aanzien van grote bosmuis worden voorgesteld:

- Het rooien van begroeiing en bos en graafwerkzaamheden in bospercelen worden uitgevoerd in de periode oktober tot en met maart, buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van grote bosmuis;
- Het afgraven van de bosbodem en frezen van stobben vindt stapvoetsgewijs plaats in de richting van te handhaven leefgebieden van grote bosmuis (in oostelijke en of zuidelijke richting). Hierdoor krijgen eventueel achtergebleven grote bosmuizen de gelegenheid om te vluchten.

Hazelworm

Door het afgraven van de kade aan de zuidzijde van de beek gaat circa 0,3 hectare leefgebied van hazelworm tijdelijk verloren. Langs de oevers van de nieuwe meanders en op de locatie waar de kade wordt verwijderd ontwikkelt zich op termijn (na minimaal vijf jaar) een vergelijkbaar biotoop als dat verloren gaat. In totaal gaat het om circa 1,5 hectare. Op korte termijn blijft in de directe omgeving (binnen 500-1000 meter) van de maatregellocaties ruim voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar in de vorm van houtwallen, singels en bos(jes). Op basis van bekende verspreidingsgegevens (zie ook onderdeel B1.1.1), wordt verwacht deze (alternatieve) locaties niet volledig bezet zijn door hazelworm en ruimte bieden aan extra exemplaren.

Voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden vindt ecologische begeleiding plaats door een deskundige op het gebied van hazelworm. De volgende mitigerende maatregelen ten aanzien van hazelworm worden voorgesteld:

- In de periode oktober tot half februari wordt, voorafgaand aan de graafwerkzaamheden op de locaties met leefgebied van hazelworm, begroeiing en opslag kort gemaaid. In deze periode zit de hazelworm weggekropen in de grond voor overwintering en heeft de vegetatie geen functie voor de soort. Door

het gebied onaantrekkelijk te maken voor hazelworm, zullen exemplaren na de overwintering uit eigen beweging een alternatief leefgebied op zoeken;

- Graafwerkzaamheden op de locaties met leefgebied van hazelworm worden vervolgens uitgevoerd in de actieve periode van hazelworm (april-september);
- Voorafgaand aan deze graafwerkzaamheden worden eventueel aanwezige exemplaren weggevangen (middels hand- of schepnetvangsten) en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden weer uitgezet in geschikt leefgebied;
- Vestiging op de overige maatregellocaties (met ongeschikt leefgebied voor hazelworm) wordt voorkomen door de graafwerkzaamheden aldaar zoveel mogelijk uit te voeren direct aansluitend op het kappen van bos (dat plaatsvindt in de periode oktober-maart). Omdat deze periode valt binnen de overwinteringsperiode van hazelworm - wanneer de soort inactief is - bestaat geen risico op vestiging van hazelworm.

B1.2.2 Toetsing van de effectbeoordeling

Uit de effectbeoordeling in de aanvraag blijkt dat door de uitvoering van het project tijdelijk leefgebied en verblijfplaatsen van de beekrombout, de grote bosmuis en de hazelworm verloren gaan. Op termijn ontstaat (meer) geschikt leefgebied voor deze soorten. Hoewel maatregelen worden genomen om larven van beekrombout zoveel mogelijk te ontzien, kunnen enkele larven van deze soort worden gedood tijdens werkzaamheden in de beek. Overtreding van verbodsbepalingen voor deze soorten wordt zoveel mogelijk voorkomen door het nemen van mitigerende maatregelen. De door u voorgestelde maatregelen zijn grotendeels voldoende. Wij hebben deze opgenomen en waar nodig aangevuld in de voorschriften in bijlage 1 van dit besluit.

Conclusie toetsing

Door de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van de beekrombout, de grote bosmuis en de hazelworm verloren gaan en kunnen larven van de beekrombout worden gedood. Hiervoor is ontheffing nodig. Er is geen ontheffing nodig voor het vangen van larven van de beekrombout en eventuele exemplaren van hazelworm. Het vangen hiervan is onderdeel van de mitigerende maatregelen die het doden voorkomt. Het doel van het vangen is niet het bemachtigen, maar het verplaatsen.

In de volgende paragrafen toetsen wij of de ontheffing op basis van de wet verleend kan worden.

B1.3 Alternatieven voor realisatie van het project

B1.3.1 Alternatievenafweging in de aanvraag

Het Waterschap Rijn en IJssel heeft in het kader van de Kaderrichtlijn Water een beekherstelopgave voor de Buurserbeek tussen Haaksbergen en Rietmolen (zie ook onderdeel B1.4.1). De herinrichting is daarmee locatie gebonden. In de bestaande situatie bestaat dit deel van de Buurserbeek uit een rechtgetrokken beekloop. De beekherstelmaatregelen zijn gericht op het verbeteren van de waterkwaliteit, de ecologische kwaliteiten, het verminderen van afvoerpieken, tragere afvoer en langer vasthouden van water in de zandgronden langs de Buurserbeek. Een alternatieve inrichting heeft niet dit gewenste resultaat en heeft bovendien geen meerwaarde voor beekrombout, grote bosmuis en hazelworm.

Een alternatieve werkwijze is niet aan de orde. Voor beekrombout, grote bosmuis, hazelworm en ook algemene broedvogels worden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken.

De planning van de uitvoering is aangepast aan de functies die het gebied heeft voor beekrombout, grote bosmuis, hazelworm en algemene broedvogels. De werkzaamheden worden opgestart in de ecologisch meest gunstige periode. Hierdoor treedt er geen verstoring op in de meest kwetsbare periodes van de betreffende soorten. Het hanteren van een andere planning heeft voor de soorten dan ook geen voordelen.

B1.3.2 Toetsing van de alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat de alternatievenafweging in de aanvraag voldoende is gemotiveerd. Het project is locatiespecifiek en is nodig voor het halen van doelen in het kader van de Kaderrichtlijn Water en het klimaat. Er is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die geen of minder ecologische effecten heeft op de beschermde soorten. Zowel de planning als de werkwijze is afgestemd op beekrombout, grote bosmuis en hazelworm.

B1.4 Wettelijk belang van het project

B1.4.1 Motivatie wettelijk belang in de aanvraag

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig 'in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied' en 'in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats'.

Vanuit de Kaderrichtlijn Water heeft Waterschap Rijn en IJssel een beekherstelopgave voor de Buurserbeek tussen Haaksbergen en Rietmolen. Op dit moment bestaat dit deel van de beek uit een rechtgetrokken beekloop, waarbij niet alle potenties voor flora en fauna zijn benut. De doelstellingen van het beekherstelproject zijn gericht op het verbeteren van de waterkwaliteit en de ecologische kwaliteiten in de Buurserbeek (Kaderrichtlijn Water doelen). Daarnaast zorgt dit project voor vermindering van afvoerpieken, tragere afvoer en langer vasthouden van water in de zandgronden langs de Buurserbeek (klimaatdoelstelling).

De beekherstelopgave draagt bij aan de ontwikkeling van typische beeknatuur door meer variatie in onder andere stroming, substraat en dynamiek. Het beekherstel biedt kansen voor kenmerkende soorten van stromende beken (R5 type²²) om zich verder te vestigen en ontwikkelen.

De stroomsnelheid wordt verbeterd door het verondiepen van het zomerbed van de beek. De gewenste morfologische variatie wordt bereikt door het plaatsen van hout in enkele bochten en het aansluiten van enkele oude meanders. Door het verondiepen van de beek sluit het beekpeil beter aan op de omgeving. Dit komt ten goede aan de functies natuur en landbouw langs de Buurserbeek beter bediend. De Buurserbeek wordt klimaatrobuuster gemaakt met het verwijderen van kades en het herstellen van cultuurhistorische vloeiwieden op Landgoed Lankheet. Met het bergen van water, het vertraagd afvoeren in de beek en retentie in de vloeiwieden is het mogelijk om water langer vast te houden in de bovenloop van de Buurserbeek. Hiermee blijft de Buurserbeek langer watervoerend en worden piekafvoeren verminderd. Door het herstel van de vloeiwieden herstellen zich bloemrijke hooilanden.

B1.4.2 Toetsing aan wettelijk belang

Wij zijn van oordeel dat de wettelijke belangen, zoals beschreven in de aanvraag en weergegeven in onderdeel B1.4.1, voldoende is aangetoond. De beekrombout, de grote bosmuis en de hazelworm vallen onder het beschermingsregime voor overige soorten (paragraaf 3.3 Wet natuurbescherming). Voor soorten onder dit beschermingsregime zou alleen het belang 'in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied' volstaan. Omdat het hier gaat om een project die nodig is voor het halen van doelen in het kader van de Kaderrichtlijn Water en bijdraagt aan de ontwikkeling van typische beeknatuur en het langer vasthouden van water, is ook het belang 'de bescherming van de wilde flora of fauna, of de instandhouding van de natuurlijke habitats' voldoende onderbouwd.

B1.5 Beoordeling staat van instandhouding

Beekrombout

De beekrombout laat de laatste jaren een sterk herstel zien. Zowel langs verschillende beken in het zuiden en oosten van Nederland als in het rivierengebied is de soort weer teruggekeerd. Dit is vooral met

²² Type R5 staat voor 'langzaam stromende middenloop/benedenloop' (<https://publicwiki.deltares.nl/pages/viewpage.action?pageId=25722912>)

dank aan de verbetering van de waterkwaliteit, mogelijk in combinatie met beekherstelmaatregelen (vlinderstichting.nl). De effecten van de herinrichtingsmaatregelen op beekrombout zijn alleen lokaal en tijdelijk van aard. Op de lange termijn zijn positieve effecten te verwachten. Afbreuk aan de lokale gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde, omdat maatregelen worden genomen om exemplaren van beekrombout te ontzien en voldoende leefgebied beschikbaar blijft.

Grote bosmuis

De landelijke staat van instandhouding van grote bosmuis is gunstig met een sterk toenemende populatietrend (Broekhuizen *et al.* 2016²³). De effecten op grote bosmuis zijn alleen lokaal en tijdelijk van aard. Afbreuk aan de lokale gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde, omdat maatregelen worden genomen om exemplaren van grote bosmuis te ontzien. In de directe omgeving van de maatregellocaties zijn voldoende geschikt leefgebied en uitwijkmogelijkheden beschikbaar. Daarnaast ontwikkelt zich op termijn opnieuw geschikt leefgebied.

Hazelworm

De langjarige trend van hazelworm toont een matige toename (ravn.nl). De effecten op hazelworm zijn alleen lokaal en tijdelijk van aard. Afbreuk aan de lokale gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde, omdat maatregelen worden genomen om exemplaren van hazelworm te ontzien en in de directe omgeving van de maatregellocaties is voldoende geschikt leefgebied beschikbaar zijn. Daarnaast ontwikkelt zich op termijn opnieuw geschikt leefgebied.

B1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²⁴ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging.

Wij zien geen aanleiding om de gevraagde ontheffing te weigeren op basis van art. 1.10, derde lid Wnb.

B1.7 Eindconclusie toetsing

De gevraagde ontheffing van de verbodsbepalingen voor de beekrombout, de grote bosmuis en de hazelworm kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast. Er is geen andere bevredigende oplossing voor handen waarbij minder effecten op de beschermde soorten optreden. Er is een wettelijk belang aanwezig om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

B1.8 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²⁵. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

C Slotconclusie

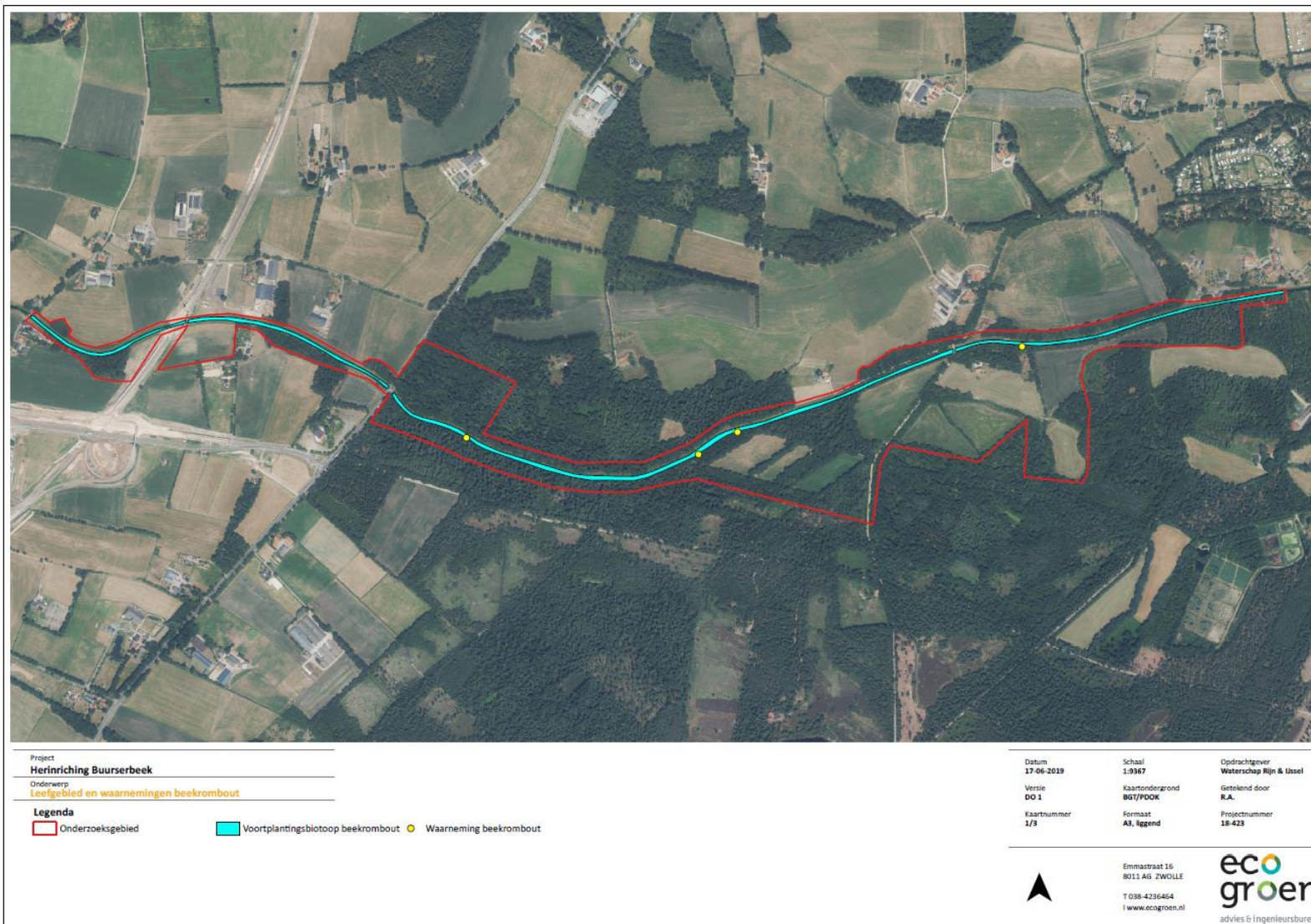
Er zijn geen belemmeringen om de aangevraagde ontheffing vanwege het project 'herinrichting van de Buurserbeek tussen de Mentinksweg en de Watermolenweg plus aangrenzende gronden' te verlenen. Om de bescherming van natuurwaarden zo goed mogelijk te borgen zijn aan de ontheffing voorschriften verbonden.

²³ Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

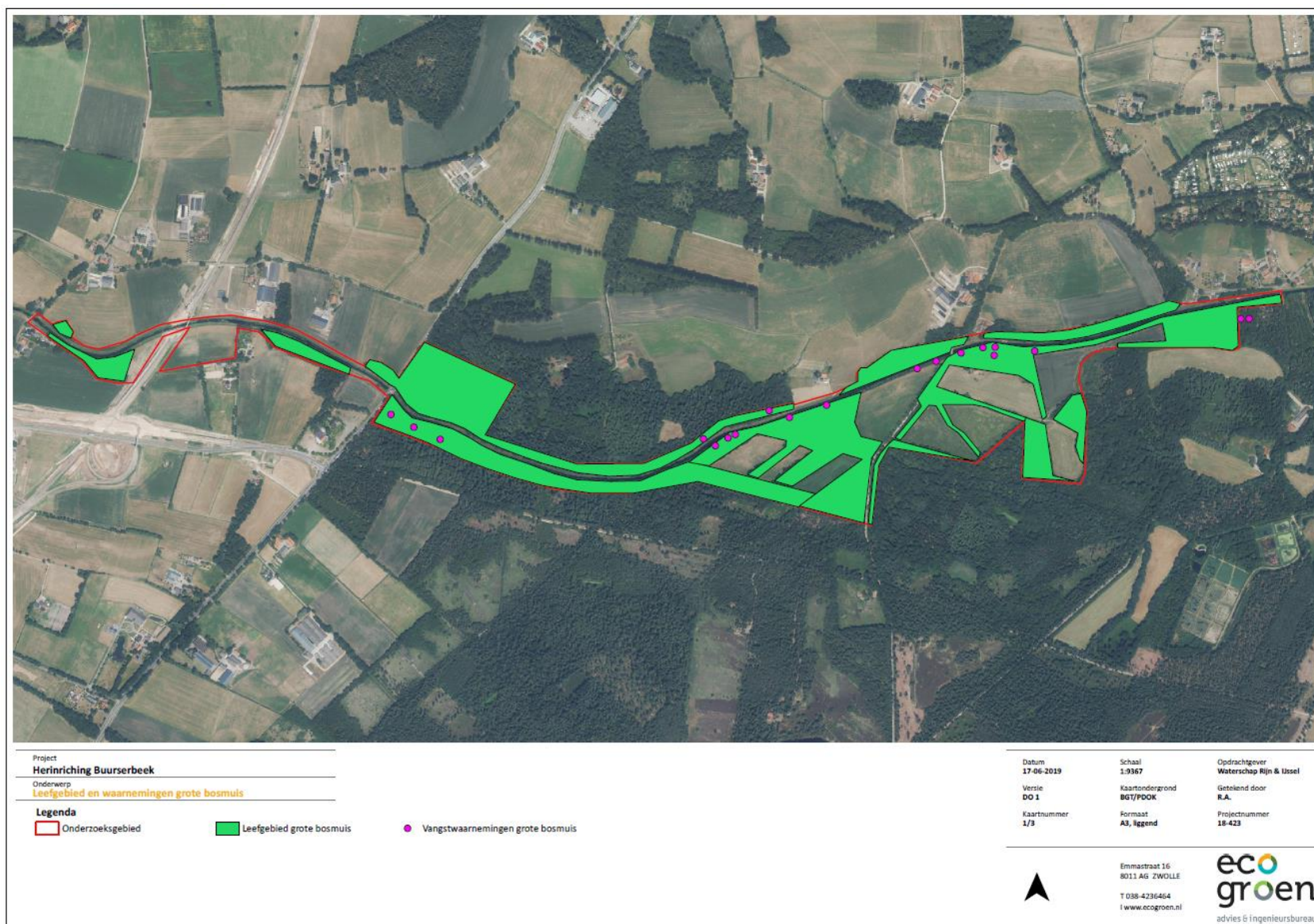
²⁴ Art. 1.10, derde lid Wnb

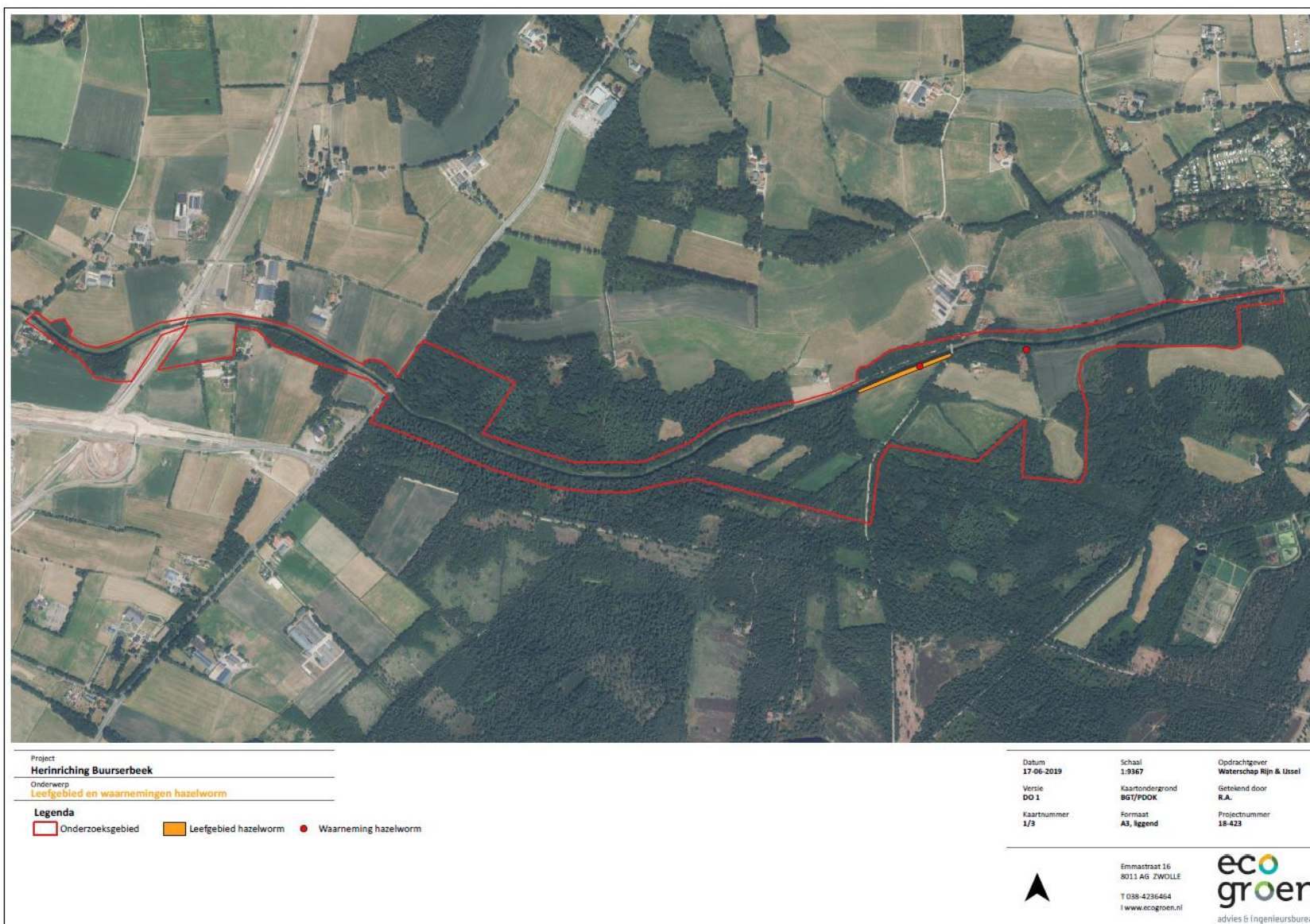
²⁵ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

BIJLAGE 3 –KAARTEN MET SOORTWAARNEMINGEN EN LEEFGEBIED

Datum verzending

BIJLAGE 4 – LOCATIES VERWIJDERING BEGROEIING EN REALISATIE NIEUW LEEFGEBIED

